

Микола СОЛОМЯНИЙ

**ОБРАЗОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ
ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ПРАКТИЧНИХ ВМІНЬ,
ХУДОЖНЬОГО ТА ЕСТЕТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ УЧНІВ**

Відомо, що вміння малювати потрібно фахівцям багатьох професій, які створюють об'єкти промислової естетики, предмети народного споживання та естетичне середовище.

У сучасних умовах державного будівництва та соціального розвитку художня підготовка школярів загальноосвітніх шкіл повинна сприяти набуттю основ образотворчої грамоти. Лише у процесі діяльності можна навчити їх розумінню і створенню художніх композицій. При цьому активно розвиваються чуття пропорцій, чуття простору, кольору, ритму, розвиваються асоціативні уявлення.

У процесі образотворчої діяльності активізується творчий розвиток учнів, розвиток естетичних смаків як складової частини естетичного виховання. Відбувається оволодіння мовою образотворчої діяльності її багатьма художньо-виразними засобами. Виникає проблема внесення змін у шкільну програму, що сприятиме навчальній роботі з художньої діяльності.

У наш час соціального розвитку виникає потреба змінити існуючу назву навчальної дисципліни «Образотворче мистецтво» на більш дієву динамічну назву «Образотворча діяльність».

Аби навчити учнів художньо-творчо діяти, вчитель повинен вміти практично показати те, чому він навчає. Але, на жаль, ще недостатньо вчителів володіють практичними навичками показу виконання малюнка, живопису, композиції та технологіями застосування художніх матеріалів.

Учні, які засвоюють практично образотворчу грамоту, будуть застосовувати її, створюючи художні композиції.

У багатьох школах України уроки образотворчого мистецтва викладають вчителі, що не мають спеціальної художньо-педагогічної освіти, не володіють зображувальною грамотою, мовою образотворчої діяльності. Керівники загальних шкіл дають години вчителям як додаток навантаження до повної ставки. Образотворчому мистецтву навчає філолог, музикант, математик та ін. Такий вчитель змушений обмежувати учнів лише показом репродукцій з творів художників, але образотворчій діяльності навчити не здатний. Це свідчить про нерозуміння змісту навчальної дисципліни, що повинна бути одним із засобів художньо-творчого розвитку та естетичного виховання молоді.

Образотворча діяльність — не відпочинок після «важких» уроків, це засіб розумової праці, розвитку образного мислення.

Реформа освіти — поступовий процес. В ньому можуть знайти місце пропозиції, що покращують, активізують навчання та естетичне виховання. Потрібно поставитись по-державницькому до завдань розумово-творчого розвитку учнів художніми засобами в процесі образотворчої діяльності, як це здійснюється в високорозвинених країнах. Прикладом може служити Японія, де в школах навчальну дисципліну «Художня діяльність» як засіб творчого розвитку учнів викладають протягом дванадцяти років навчання від двох до трьох годин на тиждень. Навчена і вихована навчальним закладом творча людина знайде час для задоволення власних і соціальних естетичних потреб.

Образотворче мистецтво — це створення художніх образів засобами рисунка (графіки), живопису, декоративно-ужиткового мистецтва, скульптури. Пейзаж, натюрморт, портрет тощо віддзеркалюють характер художника. Автори творів не копіюють предмети зображення натуралістично, як на фотографії, а малюють узагальнено, без дрібниць. Глядач відчуває певний настрій від спілкування з природою. Художник передає настрої в портреті чи інших видах зображення подій — справжніх, казкових, фантастичних.

Твори митців можуть викликати радість, сум, роздуми, бентежити або заспокоювати. Подібне має місце в літературних та музичних тво-

рах. Аби навчитися створювати художні образи, треба спілкуватись з творами різних видів мистецтва та навчитись зображальній грамоті.

Україні потрібні творчі працівники з розвиненим вмінням створювати естетичне середовище.

Для здійснення завдань розвитку учнів для майбутнього культурного, розумового, художньо-творчого життя треба готувати кадри вчителів образотворчої діяльності, усвідомлюючи, що це складова розбудови економічно і творчо розвиненої України.

1. *Задорожний В. Г.* К характеристике Болонского процесса // Сучасні проблеми художньої освіти в Україні. — К., 2006. — Вип. 2. — С. 30–33.

2. *Стельмащук Г. Г.* Проблеми входження мистецької освіти України у Болонський процес // Сучасні проблеми художньої освіти в Україні. — К., 2006. — Вип. 2. — С. 34–39.

3. *Соломяний М. Ф.* Вивчення шрифту в школі. — К., 1967.

Анотація. Стаття присвячена значенню образотворчого мистецтва в розвитку художнього та естетичного виховання учнів, адресована вчителям загальноосвітніх шкіл.

Ключові слова: образотворче мистецтво, образотворча діяльність, художнє й естетичне виховання учнів.

Аннотация. Статья посвящена значению изобразительного искусства в развитии художественного и эстетического воспитания учеников, адресована учителям общеобразовательных школ.

Ключевые слова: изобразительное искусство, изобразительная деятельность, художественное и эстетическое воспитание учеников.

Summary. The article is dedicated to the meaning of graphic arts activity in the development of artistic and aesthetic pupils' education, which is addressed to the teachers of the schools providing general education.

Keywords: graphic arts, graphic arts activity, artistic and esthetic pupils' education.